

PL ISSN 0023-5903

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik XC

Nr 3

WARSZAWA 1983

<http://rcin.org.pl>

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK XC
1983

3

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1983

KOMITET REDAKCYJNY

Ludwik Bazylow, Andrzej Brożek, Adam Galos, Antoni Gąsiorowski, Stanisław Gierszewski, Aleksander Gieysztor, Tadeusz Jędruszczak (redaktor), Irena Koberdowa, Witold Kula, Czesław Madajczyk, Marian Malowist, Jerzy Maternicki, Jerzy Michalski (zastępca redaktora), Edward Potkowski (sekretarz), Emanuel Rostworowski, Franciszek Ryszka, Henryk Samsonowicz, Monika Senkowska-Gluck, Andrzej Skrzypek (sekretarz), Witold Stankiewicz, Jacek Staszewski, Józef Ryszard Szaflik, Jerzy Topolski, Lech Trzeciakowski, Witold Tyloch, Jan Wimmer, Aleksandra Witkowska, Marian Wojciechowski.

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, 31-02-61

Drukarnia Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu

Nakład 3227+133 egz. Ark. wyd. 21,5. Ark. druk. 11,125. Papier druk. sat. kł. V, 71 g. 70×100. Oddano do składania 11. V. 1983 r. Podpisano do druku 21. IX. 1983 r. Druk ukończono we wrześniu 1983 r. Zam. nr 281/227. M-10. Cena 150,—

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Młodowa 10

СОДЕРЖАНИЕ

Роман Вапиньски — Поколение Второй Речи Посполитой	483
Юзеф Волюски — Проблема строительства афинского флота	505
Ежи Мулярчик — Аноним Галл о народных собраниях (вече)	515
Генрих Виснер — „Рокош” (мятеж) Зебжидовского или Сандомерский: цезура или эпизод	527

ОБЗОРЫ — ПОЛЕМИКИ — ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Феликс Тых — Энциклопедистика рабочего движения	541
Мартин Камлер — Институт истории ПАН (Польской Академии Наук) — направления исследований, координация, планы	555

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Збигнев Вуйцик — Государство и общественность царской России (в связи с новейшим трудом Марка Разффа)	561
Богдан Ваховяк — Новые западногерманские труды по истории Пруссии .	573
Петр Лоссовски — Польско-литовские отношения в глазах литовского исследователя	581
Хроника	685

TABLE DES MATIÈRES

Roman Wapiński — Les générations de la II ^e République	483
Józef Wolski — Le problème de la construction d'une flotte athénienne	505
Jerzy Mularczyk — Les réunions publiques de Gall	515
Henryk Wisner — Le révolte de Zebrzydowski ou de Sandomierz: un cas au un épisode des luttes politiques du début du XVII ^e	527

REVUES — POLÉMIQUES — PROPOSITIONS

Feliks Ty ch — Les encyclopédies du mouvement ouvrier (histoire, état actuel, perspectives)	541
Marcin Kamler — L'Institut d'Histoire de l'Académie polonaise des Scien- ces — orientation et coordination des recherches, projets	555

COMPTES RENDUS ET CRITIQUES

Zbigniew Wó j c i k — L'Etat et le société dans la Russie tsariste (au sujet du dernier ouvrage de Mark Raeff)	561
Bogdan Wachowiak — Une nouvelle élaboration ouest-allemande de l'histoire de la Prusse	573
Piotr Łossowski — Les relations polono-lituanienues vues par un cher- cheur lituanien	581
Chronique	685

SPIS TREŚCI

Roman Wapiński — Pokolenia Drugiej Rzeczypospolitej	483
Józef Wolski — Problem budowy floty ateńskiej	505
Jerzy Mularczyk — O wiecach Gallowych	515
Henryk Wisner — Rokosz Zebrzydowskiego albo sandomierski: cezura czy epizod	527

PRZEGLĄDY — POLEMIKI — PROPOZYCJE

Feliks Tych — Encyklopedystyka ruchu robotniczego	541
Marcin Kamler — Instytut Historii PAN — kierunki badawcze, koordynacja, zamierzenia	555

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Zbigniew Wójcik — Państwo a społeczeństwo w carskiej Rosji (w związku z najnowszą pracą Marka Raeffa)	561
Bogdan Wachowiak — Nowe zachodniemieckie opracowanie dziejów Prus	573
Piotr Łossowski — Stosunki polsko-litewskie w ujęciu badacza litewskiego	581

*

R. Cegna, <i>Fede et etica valdeste nel Quattrocento</i> , II „Libro espositivo” e il „Tesoro e luce della fede” t. I — Stanisław Bylina	589
H. Wiesflecker, <i>Kaiser Maximilian I. Des Reich, Österreich und Europa an der Wende zur Neuzeit</i> , t. IV: Gründung der Habsburger Weltreiches, Lebensabend und Tod 1508-1519 — Marian Biskup	589
Z. Boras, <i>Związki Śląska i Pomorza Zachodniego z Polską w XVI wieku</i> — Joachim Zdrenka	594
<i>Antitrinitarianism in the second half of the 16th Century</i> . Ed. Róbert Dán and Antal Pirnát — Stanisław Grzybowski	598
U. Augustyniak — Informacja i propaganda w Polsce za Zygmunta III — Edward Opaliński	601
J. A. Wytrwal, <i>Polish-Black Encounters. A History of Polish and Black Relations in America since 1619</i> — Krzysztof Groniowski	606
<i>Die Türken vor Wien. Europa und die Entscheidung an der Donau 1683</i> , hrsg. ... vom A. Waissenberger — Jan Wimmer	607
<i>Historia państwa i prawa Polski pod ogólną redakcją J. Bardacha</i> , T. 3: Od rozbiorów do uwłaszczenia. Pod red. J. Bardacha i M. Senkowskiej-Gluck — Hubert Izdebski	609
I. T. Berend and G. Ranki, <i>The European periphery and industrialization 1780-1914</i> — Irena Pietrzak-Pawłowska	617

A. Zahorski, Napoleon — Władysław Zajewski	619
M. i L. Trzeciakowscy, W dziewiętnastowiecznym Poznaniu. Życie codzienne miasta 1815-1914 — Zdzisław Grot	623
Dzieje ruchu robotniczego na Górnym Śląsku, pod redakcją F. Hawranka — Barbara Golonka	626
K. Morawski, Wspomnienia z Turwi — Witold Molik	628
R. Kucha, Oświata elementarna w Królestwie Polskim w latach 1864-1914 — Jerzy Maternicki	630
Powstanie II Rzeczypospolitej. Wybór dokumentów 1866-1925. Pod redakcją H. Janowskiej i T. Jędruszcza — Roman Wapiński	634
„Archiwum Ruchu Robotniczego” t. 1-8, Red. F. Tych, sekr. A. Kochański — Halina Kiepuska	639
Polska Odrodzona 1918-1939. Państwo — społeczeństwo — kultura, praca zbiorowa pod redakcją T. Tomickiego — Wojciech Wrzesiński	646
E. Kopeć, Południowo-zachodnie kresy Rzeczypospolitej 1918-1939. Społeczne warunki integracji — Mirosława Papierzyńska-Turek	651
M. L. Dockrill and J. D. Goold, Peace without Promise. Britain and the Peace Conferences, 1919-1923 — Wojciech Materski	655
M. J. Zacharias, Polska wobec zmian w układzie sił politycznych w Europie w latach 1932-1936 — Maria Nowak-Kiełbikowa	661
K. Ciechanowski, Armia „Pomorze” 1939 — Jerzy Izdebski	667
Inter arma non silent Musae. Wojna i kultura 1939-1945. Pod redakcją Cz. Madajczyka — Henryk Olszewski	671
E. Trela, Edukacja dzieci polskich w Związku Radzieckim w latach 1941-1946 — Jacek Ślusarczyk	674
W. Błażejowski, Bibliografia harcerska 1911-1960 — Marian Miszczyk	676
M. Bartośek, Encyklopedie rímského práva, — Józef Ciągwa	678
D. Tollet, Les „polonica de la Bibliothéque Nationale de Paris. Inventaire critique des textes des XVIe, XVIIe, et XVIIIe siécles — Andrzej Wyczański	681
A. Zub, A scrie și a face istorie (Istriografia română postpașoptistă) — Małgorzata Willaume	682

KRONIKA

Jasna Góra i kult maryjny do połowy XVII w. — Henryk Rutkowski	685
Ogólnokrajowa sesja PTH „Ruch robotniczy a klasa robotnicza” — Anna Sobuta	687
80-lecie urodzin profesora Kazimierza Popiołka — Tadeusz Jędruszcza	689
Trzydziestolecie Instytutu Historii PAN — Andrzej Wierzbicki	690
Uroczystość odnowienia doktoratu nauk humanistycznych Profesorowi Januszowi Pajewskiemu — Tadeusz Jędruszcza	691
Komunikat PTH	692
34 Kongres Historyków Niemieckich (RFN) w Münster — Tadeusz Cegielski, Teresa Małeczka	692
Ośrodek Badań Żydostwa Polskiego w Jerozolimie — Olga Goldberg	695
Apel Zakładu Historii Historiografii i Dydaktyki Historii Uniwersytetu, Warszawskiego — Jerzy Maternicki	695

IN MEMORIAM

Maurice Baumot (28 II 1892 — 12 VI 1981) — Henryk Batowski	699

Cena zł 150,—

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIKA HISTORYCZNEGO

Warunki prenumeraty
Cena prenumeraty krajowej

rocznie zł 600,—
półrocznie zł 300,—

Prenumeratę na kraj przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch”, oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminach:

- do 25 listopada na I półrocze roku następnego i na cały rok następny,
- do 10 czerwca na II półrocze roku bieżącego.

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje, organizacje i wszelkiego rodzaju zakłady pracy zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch”, w miejscowościach zaś, w których nie ma Oddziałów RSW — w urzędach pocztowych.

Czytelnicy indywidualni opłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych i u doręczycieli.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28 00-958 Warszawa, konto NBP nr 1531-71 — w terminach podanych dla prenumeraty krajowej.

Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zleceniodawców indywidualnych i o 100% dla zleceniodawców instytucji i zakładów pracy.

Bieżące i archiwalne numery można nabyć lub zamówić we Wzorcowni Wydawnictw Naukowych PAN-Ossolineum-PWN, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter) 00-901 Warszawa oraz w księgarniach naukowych „Domu Książki”.

Subscription orders for all the magazines published in Poland available through the local press distributors or directly through the

Foreign Trade Enterprise
ARS POLONA

00-068 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 1. Poland

Our bankers:
BANK HANDLOWY WARSZAWA S. A.

Kwart. Hist. R. XC, z. 3, 1983
Indeks 36310